

**Przestrzeń
i epistemologia
w twórczości Marka S. Huberatha**

Karol Chojnowski

**Przestrzeń
i epistemologia
w twórczości Marka S. Huberatha**

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzenci

dr hab. Dominika Oramus, prof. UW
dr hab. Grzegorz Trębicki prof. UJK

Redaktor Wydawnictwa
Katarzyna Jopek

Projekt okładki i stron tytułowych
Studio Spectro

Na okładce zdjęcie przedstawiające fragment zamku Hammershus na Bornholmie
(fot. Karol Chojnowski)

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Prodziekana ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego
oraz Prorektora ds. Badań Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego
w ramach Programu publikacyjnego UG

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-343-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Podziękowania	7
Wstęp	9
Tematyka pracy i stan badań	9
Metodologia	14
Przestrzeń w literaturze – perspektywa ogólna	22
Przestrzeń w literaturze – przypadki szczególne	27
Zarys pracy	38
Rozdział 1. Huberath – tematyka i genologia	43
Pisarz i jego twórczość	43
Sylwetka pisarza	43
Recepcja krytyczna. Poziom „rozrywkowy” i „erudycyjny”	46
Tematyka twórczości Marka S. Huberatha	50
Przemiany twórczości Marka S. Huberatha	62
Perspektywa genologiczna	69
Utwory egzo- i antimimetyczne	71
Fantastyka eschatologiczna	76
Fantastyka ontologiczna. Antymimetyzm wtórny	81
Utwory hybrydowe i inne	88
Rozdział 2. Przestrzeń paradoksalna i chwiejna. Poznanie niepewne, ale możliwe	97
Światy możliwe a światy Huberatha	97
<i>Portal zdobiony posągami</i> – złożona architektura wszechświata	104
Paradoksy przestrzenne	115
Paradoksy poznawcze	123
Chwiejna przestrzeń, niepewna wiedza	134
Rewolucja metanaukowa	139
Świat ośrodkowy i świat Małych Rajów – poznanie ziemskie i nieziemskie	145

Rozdział 3. Labirynt. Unifikacja	157
Labirynt w kulturze	157
Labirynty Marka S. Huberatha	164
Fabuła <i>Miast pod Skalą</i>	170
Przez labirynt do piekła	170
Powrót do świata ziemskiego	179
<i>Miasta pod Skalą</i> – funkcja łącząca labiryntu	184
Unifikacja jako strategia poznawcza.	
Unifikacja intertekstualna oraz ideowa	196
Unifikacyjna rola mentorów	207
Rozdział 4. Granica. Ograniczenia poznawcze	213
Granica i semiosfera	213
Granice w twórczości Marka S. Huberatha	216
Realia powieści <i>Vatran Auraio</i>	226
Granica w <i>Vatran Auraio</i> .	
Przestrzeń wewnętrzna i zewnętrzna	231
Obszar dostępny poznaniu i obszar niedostępny.	
Wartość wiedzy	239
Metafora podmiotu poznania, rzeczy samej w sobie i jej fenomenów	247
Wątek poroka. Konwencjonalizm	255
Fabularny i językowy wymiar granicy	261
Podsumowanie. Epistemologia, eschatologia i ontologia	268
Zakończenie	277
Podsumowanie i wnioski	277
Perspektywy dalszych badań	295
Aneks 1	298
Aneks 2	299
Bibliografia	301
Abstract	313
Indeks nazwisk	315